

มหัศจรรย์ 1,000 วันแรก แห่งชีวิต เขตสุขภาพที่ 9

MIRACLES OF THE FIRST 1,000 DAYS IN REGIONAL HEALTH AREA 9

ระดับ ศรีหิมนไวย, ชัชฎา ประจตุททะเก, อัญชลี ภูมิจันทิก,ดวงพร วรแสน, ดวงใจ ไทยประทุม
ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

เป้าหมายและวัตถุประสงค์/แรงบันดาลใจ

งานอนามัยแม่และเด็ก เป็นงานที่สำคัญที่จะทำให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพ โดยจะต้องมีกระบวนการดูแลพ่อแม่ตั้งแต่ก่อนการตั้งครรภ์ และการดูแลในระยะเวลาตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งผลให้ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย และเด็กมีพัฒนาการสมวัย สูงดีสมส่วน และจำเป็นต้องมีกระบวนการบูรณาการ 4 กระทรวงหลัก เพื่อเป้าหมาย เด็กไทยแข็งแรง เก่งดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) แนวทางการพัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน เน้นฐานการแก้ปัญหา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยการมีส่วนร่วมของ 4 กระทรวงหลัก ชุมชน และครอบครัว เพื่อสร้างเด็กไทยแข็งแรง เก่งดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และเตรียมพร้อมเป็นคนไทย 4.0 ตามนโยบายรัฐบาล ประกอบกับผลการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กของเขตสุขภาพที่ 9 พบว่า มีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพเด็กในภาพรวม และมีแนวทางการขยาย best practice นม 90 วัน 90 กล่อง เพื่อแก้ปัญหาโภชนาการในมารดาเพื่อลดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยของ ต.หัวทะเล.บ.า.เหินจรรย์รงค์ จ.ชัยภูมิ จึงจัดทำโครงการมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต เขตสุขภาพที่ 9

กระบวนการสร้าง KM/Innovation

เริ่มเตรียมการในการประชุม MCH Board ระดับเขตโดยการตกลงร่วมกัน ระหว่างสาธารณสุขนิเทศก์ นายแพทย์สาธารณสุข จังหวัด และคณะกรรมการเข้าร่วมประชุมตั้งแต่ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2560 ก่อนเปิดตัวโครงการในวันที่ 26 มิถุนายน 2560 มีกิจกรรม ดังนี้ 1)จัดประชุม Focus Group ในภาคีเครือข่ายจำนวน 8 ครั้ง 2)จัดตั้ง CFT (Child and Family Team) 3)จัดโครงสร้างการขับเคลื่อนงานภายในอำเภอจนถึงระดับตำบลและหมู่บ้าน 4)ประกาศพื้นที่ดำเนินการ 5) จัดทำมาตรฐานสำหรับวิธีการปฏิบัติ (Standard Operating Procedure : SOP) และเผยแพร่ 5) จัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร และ 6) ติดตามเยี่ยมเสริมพลังพื้นที่

ผลสำเร็จ/ประเมินผล/คุณค่าของของ KM/Innovation

เกิดการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ทั้งด้านสาธารณสุขและด้านสังคม ในการดูแลตั้งแต่การเตรียมความพร้อมหญิงวัยเจริญพันธุ์ตั้งแต่ก่อนการตั้งครรภ์ ไปจนถึงเด็กอายุ 2 ปี ในชุมชน และมีการขยายพื้นที่ดำเนินงานโครงการฯ โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่ดำเนินการเดิม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของกองทุนตำบลในการจัดสรรงบประมาณโครงการนม 90 วัน 90 กล่อง ถึง 72.52 % ในพื้นที่ดำเนินการ และมีการช่วยเหลือทางสังคมจากทีม CFT เช่นพระภิกษุ ห้างร้านเอกชน ซึ่งโครงการนี้ เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญและดูแลบุคคลกลุ่มนี้เพื่อพัฒนาสู่คนไทย 4.0 ต่อไป

แนวทางการขยายผลหรือพัฒนาต่อยอด

๑. นโยบายขยายโครงการดำเนินการดำเนินการทุกเขตสุขภาพ จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๒. ปี 2561 มีการกำหนดนโยบายจากผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขตสุขภาพที่ 9 ให้มีการขยายพื้นที่การดำเนินงานให้ครบทุกตำบล ทุกอำเภอ เริ่มดำเนินการในวันที่ 1 กรกฎาคม 2561